

VITAMINE K: VERANDERINGEN IN DE APOTHEEK

WETENSCHAP

Vitamine K zal door verloskundigen vaak via de meeste apotheken worden betrokken. De apotheker heeft dan de mogelijkheid om een in de apotheek volgens het Formularium der Nederlandse Apothekers (FNA) bereid preparaat of een handelspreparaat te verstrekken. Op 1 mei 2004 zijn er met betrekking tot deze preparaten enkele belangrijke veranderingen opgetreden.

A. Joosten

Vitamine K (fytomenadion) wordt in de neonatologie en de kindergeneeskunde gebruikt ter voorkoming van de haemorrhagische ziekte:

- In een eenmalige dosis van 1 milligram in de eerste uren na de geboorte.
- Als onderhoudsdosering (0,025 mg per dag) bij zuigelingen die borstvoeding krijgen.

Vitamine K als eenmalige gift (1 milligram)

Hooggedoseerde vitamine K stond in het FNA vermeld met de naam Vitamine K-concentraat 10 mg/g (10 mg per gram). Zoals de naam al aangeeft, waren het druppels en werden ze dus gedoseerd met een druppelpipet. In de praktijk is gebleken dat het moeilijk is om nauwkeurig in druppels te doseren. Gelukkig zijn er sinds kort kleine doseerspuitjes te koop met een zeer fijne schaalverdeling in tienden van milliliters. Hierdoor is het mogelijk om de benodigde hoeveelheid van 1 milligram vitamine K nauwkeurig af te meten. Om dit mogelijk te maken is de sterkte van deze vitamine K in het FNA nu 10 mg per milliliter; het is

dan eenvoudig om 0,1 milliliter (= 1mg) af te meten en toe te dienen. Het is wellicht handig om de apotheker te vragen een aantal spuitjes per flesje te leveren, zodat er altijd op tijd een schoon spuitje kan worden gebruikt.

Er is ook nog iets anders veranderd. De naamgeving van geneesmiddelen moet voldoen aan Europese eisen. Daarom heet het preparaat in het FNA nu: Fytomenadiondrank 10 mg/ml.

De fytomenadiondrank wordt onder verschillende namen geleverd door een aantal fabrikanten. Wij hebben hen op de hoogte gesteld van de veranderingen, maar zij zullen nog enige tijd nodig hebben om de wijzigingen door te voeren. Tot zolang is het dus opletten op de sterkte en de wijze van doseren (doseerspuit of druppelpipet).

Vitamine K als onderhoudsdosering (0,025 milligram per dag)

Laaggedoseerde vitaminepreparaten, zoals de Vitamine K-druppels 0,25mg/g, zijn voor de wet geen geneesmiddelen, maar vallen onder de Warenwet. Aangezien in het FNA uitsluitend geneesmiddelen worden opgenomen, vervallen deze

druppels uit het FNA. De meeste vitamine K-producten die in de handel zijn, zijn van goede kwaliteit. Het vervallen uit het FNA is in dat opzicht geen probleem. De handelspreparaten met vitamines komen op het ogenblik niet voor vergoeding in aanmerking, maar een zorgverzekeraar kan in individuele gevallen besluiten wel te vergoeden. Toen de laaggedoseerde vitamine-K-druppels nog in het FNA stonden (tot mei 2004), werden ze vergoed op grond van het feit dat het een FNA-preparaat was, maar dat is te beschouwen als inconsequent.

Samengevat zijn de belangrijkste punten.

- A. De hooggedoseerde vitamine K:
- wordt voortaan met een doseerspuit zeer nauwkeurig gedoseerd;
  - heet in het FNA vanaf mei 2004: Fytomenadiondrank 10mg/ml
  - is ook leverbaar als handelspreparaat, maar voorlopig nog in de oude sterkte van 10 mg per gram.
- B. De laaggedoseerde vitamine K:
- staat vanaf mei 2004 niet meer in het FNA;
  - is als handelspreparaat verkrijgbaar;
  - wordt door de zorgverzekeraars, behalve in uitzonderingsgevallen niet vergoed. □

A. Joosten is apotheker en verbonden aan het Wetenschappelijk Instituut Nederlandse Apothekers